

Brüsszel, 2018. január 16.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2016/0106 (COD)

14092/1/17
REV 1 ADD 1 REV 2

CODEC 1762
FRONT 460
VISA 419
COMIX 745

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a tagállamok külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépésére és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer (EES) létrehozásáról és az EES-hez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása = nyilatkozatok

A Tanács és a Bizottság nyilatkozata

A Tanács és a Bizottság hangsúlyozza, hogy a személyazonossággal való visszaélés elleni küzdelem, a nemzetközi védelmet kérelmező személyek pontos azonosítása, valamint a kérelmezők nyilatkozatainak ellenőrzése érdekében igen fontos, hogy a menekültügyi hatóságok közvetlenül hozzáférhessenek a harmadik országok állampolgáira vonatkozó, a határregisztrációs rendszerben tárolt adatokhoz, amikor megvizsgálják a nemzetközi védelem iránti kérelmeket, illetve amikor megállapítják, hogy melyik tagállam feladata egy adott kérelem vizsgálata.

Következésképpen mindkét intézmény úgy véli, hogy a menekültügyi hatóságoknak a határregisztrációs rendszerhez való közvetlen hozzáférését biztosító jogi rendelkezést kell beilleszteni a menekültügyi csomag releváns eszközeibe és az egyéb lehetséges releváns jogszabályokba, különösen a menekültügyi eljárásokról szóló rendeletbe és a dublini rendeletre vonatkozó javaslatokba, amelyeknek a megtárgyalása folyamatban van a tanácsi szervekben, illetve az interoperabilitásról szóló leendő jogalkotási kezdeményezésbe. Ennek során figyelembe kell venni a schengeni és dublini társult államok sajátos helyzetét.

A Bizottság nyilatkozata

A határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet összhangban áll a 693/2003/EK rendeletben¹ meghatározott kalinyingrádi tranzitrendszer jelenlegi formájával.

A kalinyingrádi tranzitrendszer jövőbeli módosítása esetén a Bizottság biztosítja a jogi aktusok közötti jogalkotási következetességet.

Ausztria nyilatkozata

Ausztria nagyra becsüli az észtt elnökség annak érdekében tett intenzív erőfeszítéseit, hogy a tagállamok között széles körű konszenzus jöjjön létre ebben a fontos kérdésben.

Mindazonáltal a bűnüldöző hatóságok még mindig nem rendelkeznek kellő felhatalmazással arra, hogy a bűncselekményeket elkövető, harmadik országbeli állampolgárok, illetve más személyek azonosítása céljából hozzáférjenek az adatokhoz. Reményeink szerint erre megoldást jelenthet majd egyfajta interoperabilitás kialakítása.

Ezen túlmenően, a tagállamok menekültügyi hatóságai közötti hatékony együttműködés szempontjából előnyös lett volna, ha a menekültügyi hatóságok hozzáférést kapnak a határregisztrációs rendszerhez. Elengedhetetlen, hogy hatékonyan lehessen használni az olyan eszközöket, mint a határregisztrációs rendszer, amelynek kidolgozása hosszú ideig tartott, és jelentős pénzügyi és személyi erőforrást emésztett fel. A határregisztrációs rendszer többletértékének fontos része veszett el azáltal, hogy a menekültügyi hatóságok nem kaptak hozzáférést a rendszerhez annak érdekében, hogy pontosan azonosítani tudják a harmadik országbeli állampolgárokat, hogy ezáltal gyorsabban le tudják folytatni a menekültügyi eljárást, illetve könnyebben végre tudják hajtani a kitoloncolásokat.

¹ A Tanács 2003. április 14-i 693/2003/EK rendelete az egyszerűsített átutazási okmány (FTD) és egyszerűsített vasúti átutazási okmány (FRTD) létrehozásáról, valamint a Közös Konzuli Utasítás és a Közös Kézikönyv módosításáról (HL L 99., 2003.4.17., 8. o.).

Belgium nyilatkozata

Belgium mindig is támogatta azt az átfogó célt, mely szerint folytatni kell az EU integrált határigazgatási stratégiájának kidolgozásával kapcsolatos munkát, ideértve többek között a korszerű technológiák jobb kiaknázását a határellenőrzés javítása céljából. A határregisztrációs rendszer létrehozása javítani fogja a határellenőrzés hatékonyságát azáltal, hogy a határbiztonság fokozásával egyidejűleg az utazók többsége számára megkönnyíti a határátkelést.

Éppen ezért üdvözljük, hogy megállapodás született az Európai Unió tagállamainak külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok be- és kiutazására, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer létrehozásáról és a határregisztrációs rendszerhez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról szóló rendeletjavaslatról.

A határregisztrációs rendszerben egy olyan automatizált kalkulátor is működni fog, amely kiszámítja, hogy az érintett személy legfeljebb meddig tartózkodhat a határregisztrációs rendszert alkalmazó tagállamokban. Ez jelentős változást jelent az engedélyezett tartózkodás időtartamának eddigi kiszámítási módjához képest. A schengeni vívmányoknak az engedélyezett tartózkodás időtartamának kiszámítása szempontjából releváns, hatályos rendelkezései ugyanis másképpen határozzák meg az engedélyezett tartózkodás kiszámításának módját.

Annak érdekében, hogy az engedélyezett tartózkodás időtartamának kiszámítására vonatkozóan egységes megközelítés kerüljön alkalmazásra, Belgium felkéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg a schengeni vívmányok összes vonatkozó rendelkezését, és szükség esetén tegyen módosítási javaslatokat. Ily módon már a határregisztrációs rendszer működésbe lépésétől kezdve egyértelmű és koherens jogi keretet lehetne biztosítani.

Szlovénia nyilatkozata

A Szlovén Köztársaság teljes mértékben támogatja az EU külső határai ellenőrzésének megerősítésére irányuló törekvéseket, így többek között a határregisztrációs rendszer létrehozását, amely összhangban áll az Európai Tanács által, illetve több uniós stratégiai dokumentumban megfogalmazott követelményekkel.

A rendszer célja, azaz a tagállamok területére belépő személyek feletti ellenőrzés javítása már 2008-ban, a szlovén elnökség idején jóváhagyásra került, amikor a tagállamok miniszterei első alkalommal javasolták a Bizottságnak egy ilyen rendszerről szóló javaslat kidolgozását.

Sajnáljuk ezért, hogy a javasolt rendelettel nem fog maradéktalanul megvalósulni ez a célkitűzés, mivel a rendelet a rendszer alkalmazását a schengeni térségre korlátozza, azaz a korábbiakhoz hasonlóan különbséget tesz az EU külső és belső határai között – az utóbbiakra vonatkozóan még nem került sor az ideiglenes ellenőrzések megszüntetésére. Ez a megkülönböztetés – amellet, hogy jogi természetű – gyakorlati következményekkel is jár majd, mivel a rendszer aránytalanul nagy hatást fog gyakorolni az azon szárazföldi határon található átkelőhelyeken, ahol alkalmazni fogják, nevezetesen néhány olyan határszakaszon is, amelyek uniós tagállamok között húzódnak.

Ezúton jelezzük, hogy a Szlovén Köztársaság szárazföldi külső schengeni határán található határátkelőhelyek infrastruktúrája az országnak a schengeni térséghez való csatlakozásakor fennálló kötelezettségeivel összhangban került kialakításra. E határokon a határforgalom növekedése, az ellenőrzési rendszer megváltozása – minden utas szisztematikus ellenőrzése és több új határellenőrzési rendszer kötelező alkalmazása – miatt az infrastruktúra hamarosan nem lesz képes elvárható sebességű határforgalmat biztosítani.

A Szlovén Köztársaság ezért felkéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítson további finanszírozást az infrastruktúra megfelelő bővítésére, tekintettel arra, hogy a 2014–2020-as időszakra szóló többéves pénzügyi keret csupán korlátozott mértékű finanszírozást tesz lehetővé az EU ideiglenes belső határain található határátkelőhelyek infrastruktúrájába való beruházások céljára. A külső határok ellenőrzése valamennyi uniós tagállam érdekét szolgálja, ezért Szlovénia nem tud és nem kíván felelősséget vállalni azért, ha a határregisztrációs rendszer létrehozásából fakadóan megnövekszik a várakozási idő a schengeni térség külső határain, és e problémára nem is fog olyan kérdésként tekinteni, amelyet a szomszédos országokkal való bilaterális kapcsolatai keretében kellene rendezni.

Horvátország nyilatkozata

A Horvát Köztársaság egyetért a rendelet céljával, mivel az minden bizonnyal elősegíti az Európai Unió teljes területén a kedvező biztonsági helyzet megerősítését és fenntartását, amelynek előfeltétele többek között a külső határok jobb és működőképesebb ellenőrzése.

Ezt a célt az Európai Unió polgárai elemi érdekének kell tekinteni, a Horvát Köztársaság pedig elfogadhatatlannak tartja, hogy a szóban forgó rendelet alkalmazása nem kezdődik meg az operatív alkalmazás első napján az Európai Unió külső határain, ami azt jelenti, hogy szükségtelenül és bármiféle indok nélkül csökkenni fog annak hatása. Hangsúlyozni kell, hogy a jelenlegi rendeletjavaslat a hatálybalépésével átmenetileg fel fogja függeszteni a Schengeni határellenőrzési kódex 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt jelenlegi rendelkezést és a Horvát Köztársaság csatlakozási szerződésében foglalt meglévő rendelkezéseket, amelyek az uniós vívmányok szerves részét képezik. A Horvát Köztársaság hangsúlyozni kívánja, hogy magában a rendeletjavaslat címében az Európai Bizottság éppen az Unió külső határai vonatkozásában irányozza elő a végrehajtást, és ezáltal a valamennyi tagállammal való egyenlő bánásmódot is.

Azzal, ha a rendeletet nem alkalmazzuk egyformán a schengeni térség teljes jogú tagjaira és leendő teljes jogú tagjaira, például a Horvát Köztársaságra, a rendelet célja másodlagossá válhat, és fennáll az esélye annak, hogy amellet, hogy veszélyeztetjük az Európai Unió belső biztonságát, valamint a terrorizmus és a súlyos bűnözés elleni küzdelem hatékonyságát, még az európai polgárok felé is negatív üzenetet közvetítünk.

A rendelet eltérő alkalmazása operatív szempontból azzal a következménnyel járhat, hogy nem lehet rögzíteni a harmadik országbeli állampolgárok rövid távú, Unión belüli tartózkodásának időtartamát, mivel a határregisztrációs rendszeren keresztül nem lehet hozzáférni a VIS-hez, ami a schengeni vízum érvényességének ellenőrzését is ellehetetleníti. Mivel a Horvát Köztársaság e vízumot a horvát vízumokkal egyenértékűnek ismeri el, előállhat olyan helyzet, hogy engedélyezni fogja az országa területére való belépést a nem érvényes vízummal rendelkező, valamely schengeni országba tartó utazók számára, csupán azért, mert nincs hozzáférése a határregisztrációs rendszeren keresztül a VIS-hez, ez pedig felveti annak kérdését, hogy az említett személyek visszaküldési költségeit melyik tagállamnak kellene állnia.

Ezen túlmenően, amennyiben a rendeletet nem alkalmazzák a Horvát Köztársaságban, akkor nem lehet majd hozzáférni azon egyéb operatív adatokhoz, amelyek az Európai Unió külső határain és a schengeni határon gyakran átkelő személyekre – például potenciális terroristákra és a biztonság szempontjából gyanús egyéb személyekre – vonatkoznak.

Az ilyen jellegű egyenlőtlen alkalmazás az Európai Unió belső biztonságára nézve fenyegetést jelentő személyek mozgását azon határok felé terelheti el, amelyeken a rendszert nem alkalmazzák. A Horvát Köztársaság tekintetében ez azt jelenti, hogy az említett személyek mozgása az Európai Unió mintegy 1350 km hosszúságú külső határaitra terelődhet át, és esetenként olyan harmadik országokkal kellene számolni, amelyekben fellelhető a fokozott intolerancia, a radikalizmus és az erőszakos szélsőségesesség, sok esetben a háborús övezetektől saját hazájukba visszatérő külföldi terrorista harcosok miatt, mindez pedig a Horvát Köztársaságban is növelheti a terrorizmus kockázatát.

Ezen túlmenően a rendelet egyenlőtlen alkalmazása a határokon átnyúló forgalom áramlására is súlyos következményekkel járhat, mivel a bevezetett szisztematikus ellenőrzéseken túlmenően az úti okmányok kézi ellenőrzéséhez több időre lehet szükség, mint az automatizált ellenőrzésükhöz, ami azzal a veszéllyel járhat, hogy a határőrök esetleg nem lesznek képesek a megfelelő biztonsági profilalkotásra.

Figyelembe véve a felsorolt érveket, hosszú uniós külső határszakasszal rendelkező tagállamként a Horvát Köztársaság rendkívül érdekelt abban, hogy sikerüljön módot találni e rendeletnek az elfogadása pillanatától kezdődően az Európai Unió valamennyi külső határán történő alkalmazására, ami lehetővé tenné a rendelet eredeti céljának optimális megvalósítását.
